

Agenda – Y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau

Lleoliad: I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 3 – Y Senedd Naomi Stocks
Dyddiad: Dydd Iau, 7 Mawrth 2019 Clerc y Pwyllgor
Amser: 10.00 0300 200 6222
SeneddCymunedau@cynulliad.cymru

Cyfarfod cyn y prif gyfarfod

Rhag-gyfarfod

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

(10.00)

2 Ymchwiliad i hawliau pleidleisio i garcharorion: sesiwn dystiolaeth

5

(10.00–11.00)

(Tudalennau 1 – 18)

Elan Closs Stephens CBE, Comisiynydd Etholiadol, y Comisiwn Etholiadol yng Nghymru

Rhydian Thomas, Pennaeth y Comisiwn Etholiadol, y Comisiwn Etholiadol yng Nghymru

Rhys George, Cadeirydd Cangen Cymru o Gymdeithas y Gweinyddwyr Etholiadol

Amanda Bebb, Dirprwy Gadeirydd Cangen Cymru o Gymdeithas y Gweinyddwyr Etholiadol

Peter Stanyon, Prif Weithredwr, Cymdeithas y Gweinyddwyr Etholiadol

Egwyl (11.00 – 11.15)

(11.00 – 11.15)

**3 Ymchwiliad i hawliau pleidleisio i garcharorion: sesiwn dystiolaeth
6**

(11.15 – 12.00)

Baroness Newlove, y Comisynydd Dioddefwyr

4 Papurau i'w nodi

**4.1 Llythyr gan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol mewn perthynas â'r
sesiwn friffio ar asesiadau o effaith gronol i'r pwyllgorau**

(Tudalennau 19 – 21)

**5 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 (vi) i wahardd y cyhoedd o
weddill y cyfarfod a'r cyfarfod ar 13 Mawrth 2019**

(12.00)

**6 Ymchwiliad i hawliau pleidleisio i garcharorion: trafod y
dystiolaeth lafar**

(12.00 – 12.15)

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Organisation:

1 1. Organisation: Association of Electoral Administrators (AEA). A joint response from the National AEA and the Wales Branch of the AEA.
Peter Stanyon, Chief Executive, AEA National Rhys George Chair of the Wales Branch

Summary of Organisation:

2 The Association of Electoral Administrators (AEA) was founded in 1987 and is the professional body representing the interests of electoral administrators in the United Kingdom. It is a non-governmental and non-partisan body and has 1,917 members, the majority of whom are employed by local authorities to provide electoral registration and election services. There are eleven regional branches of the Association covering the United Kingdom one of which is Wales.

3 The Association of Electoral Administrators does not hold a view on this question. It is a matter for Parliament and the devolved administrations to determine. AEA members will administer the process according to the legislation in force.

4 Terms of reference – responses:

4.1 Arguments for and against giving some or all prisoners the right to vote in Welsh elections, and whether distinctions might be drawn between different categories of prisoner on the basis of sentence length, expected date of release, or types of offence;

The Association of Electoral Administrators does not hold a view on this question. It is a matter for Parliament and the devolved administrations to determine. AEA members will administer the process according to the legislation in force.

However, on the potential introduction of voting rights for Welsh prisoners we would encourage the Assembly Commission to consult fully with all relevant electoral stakeholders on the details of any proposed new legislation.

It is also noted at the time of responding that the Assembly Commission have confirmed that the Welsh Parliament and Elections (Wales) Bill (relating to the elections to the National Assembly for Wales) will definitely not include any provision for prisoner voting rights. As such the potential of introducing this reform only relates to Welsh Local Government Elections. Whilst it is a matter for the Assembly to determine the voting rights of prisoners, we do consider that for administrative consistency and to avoid elector confusion, it would be preferable for prisoners voting rights to be the same for all types of election and referendum whatever the Parliament and the devolved administrations policy maybe.

4.2 Practical issues, such as electoral registration (including address), voting method, prisoner engagement with the political process, the provision of political and citizenship information and education;

It is a matter for Parliament and the devolved administrations to determine. AEA members will administer the process according to the legislation in force.

However, we would encourage the Assembly Commission to consult fully with all relevant electoral stakeholders on the details of any proposed new legislation. In conjunction with the Electoral Commission we would advise that the following initial issues are given full consideration:

- The eligibility criteria for prisoners to register, bearing in mind that residence is one of the main criteria for registration. Would, for example, their registration be relevant to their previous address or the location of the prison where they are currently resident?
- How Welsh voters imprisoned in English prisons would be affected.
- The franchise rights of youths aged 15–17 who are sent to special secure centres as opposed to young people aged 18 who are sent to prisons.
- The method by which prisoners would cast their vote (i.e. the logistical difficulties in setting up polling stations in prisons or the mandated requirement to have an absent vote).
- The right to a secret ballot for all prisoners regardless of how they

cast their vote.

- The entitlement to a proxy vote without the need for their application to be attested (as is already the case for overseas and services voters).
- An awareness programme to highlight the process in order to ensure prisoners understand how to register and cast their vote.
- How prisoners could access information about the policies of candidates, parties and other campaigners.

It should also be noted that should prisoner voting rights be introduced this would create significant administrative challenges in administration of elections and implementing specifically for local government franchise reform. Should any reforms be introduced we ask the Assembly to ensure that any changes in legislation relating to elections are made well in advance of the polls in which the changes will take effect.

In the AEA's 2016 post-election report: ["Pushed to the Absolute Limit: 2016 – the electoral year never to forget"](#) we made the following recommendation:

"Except in cases of unforeseen emergencies and proportionate to the need, changes to election law should not be applicable to any elections within a six-month period from the date the legislation comes into effect."

In relation to any proposals to changes relating to electoral registration, a minimum of 12 months should be given to the new provisions(s) coming into force. Furthermore, we would recommend following a model similar to the approach taken by the Scottish Government in relation to the introduction of legislation for the implementation of the 2014 Scottish Independence Referendum.

4.3 Cross-border issues arising from prisoners from Wales being imprisoned in England and vice versa;

It is a matter for Parliament and the devolved administrations to determine. AEA members will administer the process according to the legislation in force.

However, the administrative process could be significantly challenging for both Electoral Registration Officers and Returning Officers working with cross-border issues in relation to registration and administering the voting process. These issues may be more significant for women prisoners who are likely to be in a prison in England due to there not being a women's prison in Wales. We would therefore encourage the Assembly Commission to consult fully with all relevant electoral stakeholders on the details of any proposed new legislation if introduced.

4.4 Whether special considerations apply to young offenders in custody if the franchise is extended to 16 and 17 year olds generally, and

It is a matter for Parliament and the devolved administrations to determine the minimum voting age, although we do consider that for administrative consistency and to avoid elector confusion, the qualifying age should be the same for all types of election and referendum.

Education and support for 16 and 17 year olds on voting and how to vote should be the same for young offenders as for other 16 and 17 year olds in education.

4.5 Other countries' approaches to prisoner voting.

The Association of Electoral Administrators does not hold a view on this question.

5. Dialogue page questions responses: In considering whether you think prisoners should be allowed to vote in Welsh elections, we would be grateful if you would also consider the following:-

5.1 Should a prisoner's right to vote depend upon the length of their sentence, the type of offence committed and/or their expected release date?

The Association of Electoral Administrators does not hold a view on this question. It is a matter for Parliament and the devolved administrations to determine. AEA members will administer the process according to the legislation in force.

5.2 If prisoners were given the right to vote, what method should be used?

(for example, postal vote, electronically, mobile booths in the prison, or another method?)

It is a matter for Parliament and the devolved administrations to determine. AEA members will administer the process according to the legislation in force.

However, whatever system is introduced it must be deliverable by the Electoral Registration Officer and Returning Officer (including in cross boundary situations) and ensure the administration of votes to prisoners can be achieved safely, securely and secretly. We would therefore encourage the Assembly Commission to consult fully with all relevant electoral stakeholders on the details of any proposed new legislation if introduced.

Do you think special considerations should apply to young offenders in custody if the voting age is lowered to 16 and 17 year olds generally?

As we said in question 4.4, it is a matter for Parliament and the devolved administrations to determine the minimum voting age, although we do consider that for administrative consistency and to avoid elector confusion, the qualifying age should be the same for all types of election and referendum.

Education and support for 16 and 17 year olds on voting and how to vote should be the same for young offenders as for other 16 and 17 year olds in education.

If prisoners were given the right to vote, at what address should they be registered to vote?

It is a matter for Parliament and the devolved administrations to determine. AEA members will administer the process according to the legislation in force. We would however state that, if prisoners were to register at the prison, the impact on certain Electoral Registration Officers could be significant. We would therefore encourage the Assembly Commission to consult fully with the relevant Electoral Registration Officers on the details of any proposed new legislation if introduced.

6. Ar hyn o bryd, mae Llywodraeth Cymru yn ystyried p'un a ddylid rhagnodi'r meini prawf ar gyfer rhoi'r hawl i garcharorion bleidleisio i gynnwys, er enghraifft, hyd y ddedfryd, natur y drosedd a phrawf o fod wedi byw yng Nghymru o'r blaen.

7. Gan mai man preswyllo yw un o'r prif feini prawf ar gyfer cofrestru etholiadol, bydd angen ystyried o dan ba gyfeiriad y byddai carcharorion yn cael eu cofrestru. Er enghraifft, petai unrhyw garcharorion cymwys yn cofrestru i bleidleisio yng nghyfeiriad y carchar, gallai hyn olygu y byddai carcharorion sydd wedi'u cofrestru yn ffurfio cyfran sylweddol o'r etholaeth yn y ward lle mae'r carchar wedi'i leoli.

8. Gan mai dim ond o ganlyniad i'w dedfryd y mae carcharorion yn bresennol yng nghyfeiriad y carchar, opsiwn arall fyddai i garcharorion gofrestru mewn cyfeiriad blaenorol neu gyfeiriad bwriadedig. Un categori o etholwyr nad ydynt yn byw yn eu cyfeiriad arferol yn y DU sydd eisoes yn bodoli yw pleidleiswyr o'r lluoedd arfog. Ym mharagraff 27, amlinellwn y broses ar gyfer cofrestru pleidleiswyr o'r lluoedd arfog. Gellid dilyn dull tebyg ar gyfer cofrestru carcharorion.

9. Bydd angen i Swyddogion Cofrestru Etholiadol allu pennu p'un a yw carcharor yn gymwys i gofrestru, gan ei bod yn bosibl na fydd pob carcharor yn bodloni'r meini prawf cymhwys. Er enghraifft, gall y Cynulliad Cenedlaethol ddewis etholfreinio'r carcharorion hynny sy'n bwrw dedfrydau sy'n llai na hyd penodedig, neu barhau i wahardd carcharorion sy'n bwrw dedfrydau mewn perthynas â throseddau penodedig rhag pleidleisio. Yn yr achos hwnnw, byddai angen cadarnhau manylion dedfryd unigolyn yn y carchar er mwyn pennu p'un a yw'n gymwys i bleidleisio.

10. Er mwyn pennu cymhwysedd yn glir ac yn syml, gallai fod yn ddefnyddiol llunio '*ffurflen cais i gofrestru*' ar gyfer carcharorion. Gallai'r ffurflen hon fod yn debyg i'r cais i gofrestru fel etholwr dienw, neu'n debyg i'r datganiad o gysylltiad lleol a ddefnyddir ar gyfer carcharorion remand ac sy'n cynnwys gofyniad ardystio.

11. Os bydd angen i Swyddogion Cofrestru Etholiadol gadarnhau hyd dedfryd neu unrhyw fanylion arall amdani, gellid gwneud hyn drwy ryw fath o ardystio. Gallai lefel y staff carchar a allai ardystio'r ceisiadau hyn gael ei rhagnodi, fel y gwneir ar gyfer rhengoedd penodol yn yr heddlu mewn perthynas â chofrestru'n ddienw. Dylai'r lefel a ragnodir fod yn ddigon isel i sicrhau nad yw'r broses gofrestru'n dibynnu ar nifer rhy fach o bobl, ond yn ddigon uchel i sicrhau y bydd yr ardystiwr yn gwybod pwy all gofrestru a phwy na all gofrestru, a byddai awdurdod sylweddol yn gysylltiedig â hi.

12. Ceir risg na fydd carcharorion yn gallu cael gafael ar y wybodaeth sydd ei hangen er mwyn profi pwy ydyn nhw fel rhan o'u cais i gofrestru i bleidleisio, fel eu rhif yswiriant gwladol neu unrhyw dystiolaeth ddogfennol arall. Felly, byddai

angen ystyried ffyrdd amgen i garcharorion brofi pwy ydyn nhw er mwyn iddynt allu cofrestru.

Sut y byddai carcharorion yn bwrw eu pleidlais

Mewn gorsaf bleidleisio

13. Byddai sefydlu gorsafoedd pleidleisio mewn carchardai yn anodd iawn yn logistaidd, a byddai angen llawer o adnoddau i wneud hynny. Er enghraifft, byddai gwneud yn siŵr bod pob carcharor yn cael y papurau pleidleisio cywir ar gyfer ei gyfeiriad cofrestredig, a bod y papurau pleidleisio wedi'u cwblhau yn cael eu dychwelyd i'r wardiau neu'r etholaethau cywir cyn y cyfrif, yn anodd yn ymarferol.

14. Petai gorsafoedd pleidleisio yn cael eu sefydlu mewn carchardai, byddai angen ystyried sut i gynnal uniondeb y broses bleidleisio, gan sicrhau y gall y pleidleisiwr fwrw ei bleidlais yn gyfrinachol. Hefyd, byddai angen i'r holl ddeunyddiau i bleidleiswyr a'r blychau pleidleisio gael eu cadw'n ddiogel bob amser. Ceir cwestiynau ynghylch pwy a fyddai'n rhedeg yr orsaf bleidleisio a sut y byddai'r bobl hynny'n cael eu hyfforddi.

15. O ystyried yr heriau ymarferol a nodir uchod, nid ydym yn argymhell sefydlu gorsafoedd pleidleisio mewn carchardai. Felly, byddai hyn yn golygu y byddai angen i garcharorion ddibynnu ar ddulliau pleidleisio absennol, fel pleidleisio drwy'r post neu bleidleisio drwy ddirprwy.

16. Ar hyn o bryd, ystyrir bod carcharorion ar remand yn etholwyr categori arbennig, a dim ond drwy'r post neu drwy ddirprwy y gallant bleidleisio.

Drwy'r post

17. Ceir cyfnod cymharol fyr rhwng dosbarthu pecynnau pleidleisio drwy'r post gan Swyddogion Canlyniadau a'r terfyn amser ar gyfer dychwelyd pleidlais drwy'r post mewn pryd iddi gael ei chyfrif. Felly, byddai angen i Wasanaeth Carchardai EM – Cymru sicrhau y byddai ei drefniadau presennol ar gyfer prosesu post carcharorion yn galluogi carcharorion i dderbyn a dychwelyd eu pleidleisiau post o fewn y terfyn amser angenrheidiol.

18. Petai gan garcharorion hawl i bleidleisio drwy'r post, byddem yn disgwyl bod mesurau diogelu angenrheidiol ar waith er mwyn iddynt allu cwblhau eu pecyn pleidleisio drwy'r post yn gyfrinachol. Gellir cyflawni hyn drwy gynnwys geiriad penodol yn y ddeddfwriaeth neu gael sicrwydd gan y gwasanaeth carchardai y bydd hyn yn digwydd.

Drwy ddirprwy

19. Petai carcharorion yn gallu pleidleisio drwy ddirprwy, ni ddylai fod yn ofynnol i'w cais gael ei ardystio, fel sy'n ofynnol ar gyfer pleidleiswyr tramor a phleidleiswyr o'r lluoedd arfog. Y rheswm dros hyn yw bod y ffaith eu bod yn y carchar yn rheswm digonol pam na all y pleidleiswyr hyn fynd i'w gorsafoedd pleidleisio.

Darparu gwybodaeth

20. Os bydd rhai carcharorion yn gymwys i bleidleisio mewn etholiadau yng Nghymru yn y dyfodol, bydd yn bwysig sicrhau eu bod yn gwybod eu bod yn gallu pleidleisio a sut i gofrestru a bwrw pleidlais. Byddai'r Comisiwn yn disgwyl gweithio gyda llywodraethau a'r gwasanaeth carchardai i ystyried sut y byddai rhaglen codi ymwybyddiaeth yn cael ei chyflawni er mwyn galluogi hyn.

21. Byddai angen i swyddogion carchardai gael eu hyfforddi er mwyn iddynt allu helpu carcharorion, a gallai arwyddion sy'n cynnwys gwybodaeth am hawliau pleidleisio a sut i gofrestru i bleidleisio a phleidleisio gael eu harddangos mewn rhannau perthnasol o'r carchar. Dylai carcharorion sy'n anabl neu sydd ag unrhyw anawsterau dysgu allu cael cymorth i lenwi ffurflenni os byddant yn gofyn amdano. Byddem yn fwy na pharod i ystyried, ar y cyd â'r gwasanaeth carchardai, y camau ymarferol y gallai eu cymryd er mwyn helpu carcharorion i bleidleisio a byddwn yn rhoi cyngor ar y deunyddiau y gallai eu defnyddio i godi ymwybyddiaeth.

Mynediad at ddadleuon ymgyrchu

22. Os bydd carcharorion yn gymwys i bleidleisio mewn etholiadau yng Nghymru bydd yn rhaid iddynt allu cael gafael ar wybodaeth am bolisiau ymgeiswyr, pleidiau ac ymgyrchwyr eraill er mwyn iddynt allu gwneud penderfyniad hyddysg wrth bleidleisio. Byddai angen i'r gwasanaeth carchardai ystyried sut y byddai hyn yn cael ei wneud.

Materion trawsffiniol a fydd yn codi pan fydd carcharorion o Gymru wedi'u

carcharu yn Lloegr

23. Gan mai preswyllo yw un o'r prif feini prawf ar gyfer cofrestru, bydd angen ystyried yn ofalus sut i gofrestru pobl sydd wedi byw neu gofrestru i bleidleisio yng Nghymru o'r blaen ond sy'n bwrw tymor yn y carchar mewn carchar yn Lloegr, yr Alban neu Ogledd Iwerddon. Petai carcharorion wedi'u cofrestru i bleidleisio yng nghyfeiriad y carchar, gallai hyn gael effaith anghymesur ar yr etholaeth yn y ward lle mae'r carchar wedi'i leoli. Byddai hefyd yn golygu na fyddai carcharorion o Gymru sydd mewn carchardai yn Lloegr yn gallu pleidleisio mewn etholiadau yng Nghymru.

24. Gallai gadael i garcharorion gofrestru mewn perthynas â chyfeiriad blaenorol neu gyfeiriad bwriadedig yng Nghymru helpu i fynd i'r afael â hyn.

Ystyriaethau arbennig ar gyfer troseddwy'r ifanc yn y ddalfa os caiff yr etholfraint ei hymestyn i bobl ifanc 16 ac 17 oed yn gyffredinol

25. Rydym yn ymwybodol bod Llywodraeth Cymru yn bwriadu deddfu i ymestyn yr etholfraint ar gyfer etholiadau'r Cynulliad Cenedlaethol ac etholiadau llywodraeth leol yng Nghymru i gynnwys pobl ifanc 16 ac 17 oed. Golyga hyn y bydd y gofrestr llywodraeth leol yn cynnwys pobl ifanc 16 ac 17 oed fel etholwyr llawn. Hefyd, bydd gan bobl ifanc 15 oed a rhai sy'n 14 oed hawl i gael eu cynnwys ar y gofrestr fel 'cyrhaeddwy'r'.

26. Os caiff yr etholfraint ei hymestyn ymhellach i gynnwys carcharorion, byddai angen i'r gwasanaeth carchardai roi gwybodaeth a chymorth mewn perthynas â'r hawl i gofrestru i bleidleisio i bobl ifanc 15, 16 ac 17 oed yn y ddalfa, a'u hannog i wneud cais i gofrestru ar-lein.

Enghraifft o gategori arbennig o etholwyr sydd eisoes yn bodoli – pleidleiswyr o'r lluoedd arfog

27. Mae'r broses bresennol ar gyfer cofrestru Lluoedd EM fel pleidleiswyr o'r lluoedd arfog yn enghraifft o system a ddefnyddir i gofrestru grŵp penodol o bobl nad ydynt yn byw yn eu cyfeiriad arferol yn y DU.

28. Mae pleidleiswyr o Luoedd EM yn cwblhau datganiad gwasanaeth sy'n nodi naill ai'r cyfeiriad lle maent yn byw yn y DU, y cyfeiriad lle y byddent wedi bod yn byw os ydynt yn gwasanaethu dramor neu, os nad yw'r naill na'r llall ganddynt, cyfeiriad lle maent wedi byw yn y DU.

29. Mae'r cais i gofrestru fel pleidleisiwr o'r lluoedd arfog wedi'i ragnodi ac mae'n wahanol i'r ffurflen safonol ar gyfer gwneud cais i gofrestru. Caiff pob cais i gofrestru ei brosesu gan y Swyddog Cofrestru Etholiadol sy'n pennu p'un a oes gan yr ymgeisydd hawl i gael ei gofrestru. Os oes ganddo hawl, caiff gwybodaeth am bleidleisio drwy'r post a phleidleisio drwy ddirprwy ei rhoi iddo fel arfer gan ei bod yn debygol nad yw'n gallu pleidleisio'n bersonol.

30. Yn achos pleidleiswyr o'r lluoedd arfog, mae gan bob uned o'r lluoedd arfog aelod dynodedig o staff sy'n gweithredu fel Swyddog Cofrestru Uned. Mae cadlywydd pob gorsaf yn cynorthwyo'r Swyddogion Cofrestru Uned ac aelodau eraill o bersonél yn ei uned i hyrwyddo cyfranogiad yn y broses etholiadol.

31. Caiff pleidleiswyr o Luoedd EM eu rhestru fel 'etholwyr eraill' ar y gofrestr pan nad oes ganddynt gysylltiad â'u cyfeiriad cymhwyso mwyach.

Dulliau gweithredu gwledydd eraill mewn perthynas â rhoi'r hawl i garcharorion bleidleisio: Canada

32. Yng Nghnada, gall pobl a fydd yn 18 oed neu drosodd ar y diwrnod pleidleisio, ac sydd mewn sefydliad cywirol neu garchar ffederal yng Nghnada, bleidleisio drwy bleidlais arbennig mewn etholiad neu refferendwm.

33. Ym mhob sefydliad, caiff aelod o staff ei benodi'n swyddog cyswllt a fydd yn hwyluso'r broses o gofrestru a phleidleisio.

34. At ddibenion etholiadol, nid y sefydliad lle mae'r pleidleisiwr sydd wedi'i garcharu yn bwrw dedfryd yw ei fan preswyllo arferol. Ei fan preswyllo arferol yw naill ai:

- ei gyfeiriad cyn cael ei garcharu
- cyfeiriad priod, partner cydnabyddedig, perthynas neu ddibynnydd yr etholwr, perthynas i'w briod neu bartner cydnabyddedig neu rywun y byddai'r etholwr yn byw gydag ef pe na bai wedi'i garcharu;
- y man lle y cafodd ei arestio; neu
- y llys diwethaf lle y cafodd yr etholwr ei euogfarnu a'i ddedfrydu.

35. Er mwyn cofrestru i bleidleisio, rhaid i'r etholwr sydd wedi'i garcharu lenwi ffurflen Cais ar gyfer Cofrestru a Phleidlais Arbennig, a gaiff ei hanfon at y swyddog cyswllt i'w dilysu.

36. Yn ystod etholiad cyffredinol neu refferendwm, mae carcharorion cymwys yn pleidleisio yn eu carchar ar y degfed diwrnod cyn y diwrnod pleidleisio. Caiff gorsaf bleidleisio ei sefydlu o 9am ymlaen, a bydd yn aros ar agor nes bod pawb sydd am bleidleisio wedi gwneud hynny, ond rhaid iddi gau erbyn 8pm fan bellaf.

37. Yr etholwr sy'n gyfrifol am anfon ei bapur pleidleisio i Elections Canada cyn 6pm ar y diwrnod pleidleisio. Gall ei anfon ei hun neu ei adael gyda'r dirprwy swyddog canlyniadau i'w anfon ymlaen drwy drefniant arbennig.

38. Caiff papurau pleidleisio carcharorion eu cyfrif ar yr un pryd â rhai trigolion eraill sy'n absennol o'u rhanbarth etholiadol. Ar ddiwedd y noson bleidleisio, caiff pleidleisiau arbennig eu hychwanegu at gyfanswm y pleidleisiau ar gyfer pob rhanbarth.

39. Ceir rhagor o wybodaeth ar wefan Elections Canada:

(<http://www.elections.ca/content.aspx?section=vot&dir=bkg&document=ec90545&lang=e>)

Y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau

7 Mawrth 2019 – clawr y papurau i'w nodi

Rhif y papur	Mater	Oddi wrth	Gweithredu
ELGC(5)-08-19 Papur 3	Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2019- 20:	Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol	Llythyr gan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol mewn perthynas â'r sesiwn friffio ar asesiadau o effaith gronol i'r pwyllgorau

John Griffiths AM
Chair of the Equality, Local
Government and Communities
Committee
National Assembly for Wales

21 February 2019

Dear John

Cumulative Impact Assessment briefing for Committees

The Commission was pleased to provide evidence to the Joint meeting of the Finance, Children and Young People and Equality, Local Government and Communities Committees in November as part of the scrutiny of the Welsh Government's budget of 2018-19

Our evidence centred on the extent to which equality considerations had been built into the budget setting process and we provided advice on our recent work to develop a Cumulative Impact Assessment model of public spending decisions. The model enables Governments to analyse the cumulative impact of their spending decisions on certain groups with protected characteristics in order for them to take decisions to mitigate against unequal outcomes. We worked with Landman Economics on this work and since the evidence session we published our report - [The cumulative impact on living standards of public spending changes](#), which includes evidence on the impact of Welsh Government's public spending decisions.

Bydd y Comisiwn yn croesawu gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg.

The Commission welcomes correspondence in Welsh or English.

Bloc 1, Cainc D, Adeiladau Llywodraeth, Heol Santes Agnes, Caerdydd, CF14 4YJ

Block 1, Spur D, Government Buildings, St Agnes Road, Cardiff, CF14 4YJ

Ffôn/Tel: 02920 447 710 | **E-bost/Email:** wales@equalityhumanrights.com
Tudalen y pecyn 20

www.equalityhumanrights.com

We were pleased to see the series of recommendations in the Finance Committee's including:

- the Welsh Government should consider the Cumulative Impact Assessment approach recommended by the Equality and Human Rights Commission and;
- that Welsh Government provide an update on the outcome of its review of the new Integrated Assessment approach.

We are keen to further support the Committees in taking forward these recommendations and advise on the scrutiny of future Welsh Government budgets. To this end we are continuing to work on a research project to analyse how effectively the current Welsh Government Integrated Impact Assessment model builds in equality considerations. We believe the outcome of this analysis will be useful for drive improvements on how the Welsh Government considers equality outcomes as part of its decision making on budgets and support scrutiny by the National Assembly.

We are pleased to offer a briefing session to you and your Committee Members and staff on the Cumulative Impact Assessment work and the review of the Integrated Impact Assessment. This would take place on or around 14 March.

If this is something that you would be interested please come back to me and my team will be happy to liaise with the Clerks teams to organise.

Yours sincerely

Ruth Coombs

Head of Wales

cc: Llyr Gruffydd AM, Chair of the Finance Committee
Lynne Neagle AM, Chair of Children, Young People and Education Committee

Bydd y Comisiwn yn croesawu gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg.

The Commission welcomes correspondence in Welsh or English.

Bloc 1, Cainc D, Adeiladau Llywodraeth, Heol Santes Agnes, Caerdydd, CF14 4YJ

Block 1, Spur D, Government Buildings, St Agnes Road, Cardiff, CF14 4YJ

Ffôn/Tel: 02920 447 710 | E-bost/Email: Wales@equalityhumanrights.com

www.equalityhumanrights.com